

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни: Виробнича (перекладацька) практика

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)»</i>	
Цикл дисциплін	<i>Професійна</i>	
Курс та семестр	<i>2 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>6 кредитів ECTS / 180 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Перекладацька практика</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<i>-</i>	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладачі:

Корольова Тетяна Михайлівна, д.ф.н., професор кафедри «Філологія»

Пишняк Валентина Олександрівна, старший викладач кафедри «Філологія»

tinaia.isso@gmail.com

Метою виробничої (перекладацької) практики (без відриву) є забезпечення комплексного розвитку й удосконалення навичок і вмінь, необхідних для здійснення різних видів перекладу текстів для формування перекладацької компетентності, зокрема стратегій і тактик галузевого перекладу для міжмовного посередництва в міжкультурній взаємодії.

Провідне завдання практики – підготовка висококваліфікованих перекладачів шляхом поглиблення і закріплення теоретичних знань та формування у здобувачів вищої освіти професійних умінь, навичок перекладу текстів, а також виховання у здобувачів потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх реалізовувати в практичній діяльності у сфері власної майбутньої спеціальності.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 18. Володіти основними поняттями перекладознавчої галузі; володіти стратегіями та тактиками перекладу у сфері морського бізнесу для здійснення ефективної професійної діяльності.

ПРН 19. Розв'язувати складні завдання та проблеми забезпечення й організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.

Здобувач вищої освіти знає:

- іноземну мову в обсязі, необхідному для можливості отримання інформації професійного спрямування із зарубіжних джерел;
- лінгвокраїнознавчу інформацію щодо особливостей національного колориту, комунікативної поведінки, свідомості та основних комунікативних категорій мови перекладу у визначеній галузі;
- фонетичні, граматичні та лексичні явища та закономірності при перекладі текстів досліджуваної галузі;
- мовні характеристики типів текстів та мовних жанрів, що реалізуються в різних функціональних стилях (офіційно-діловому, науковому, газетно-публіцистичному, інтернет-ресурсному) в їх усному та письмовому різновиді з урахуванням галузевої направленості
- розв'язання спеціалізованих задач та вирішення практичних проблем в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) у сфері морського бізнесу;
- види лексичних та граматичних трансформацій, що застосовуються під час перекладу з англійської / німецької мови рідною та з рідної мови іноземною;
- новітні досягнення в галузі теорії та практики різних видів перекладу;
- основи культури перекладацької діяльності та професійної етики перекладача;
- необхідність та важливість отримання практичного досвіду у сфері перекладацької діяльності для подальшого навчання та розвитку;
- специфіку управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- комп'ютерні засоби, що використовуються в сучасному перекладі, практичні засоби застосування сучасних технологій перекладу різних типів текстів на комп'ютері, особливості здобуття та виконання перекладацької роботи в мережі Інтернет;
- наукові та культурні досягнення світової цивілізації;
- правила політкоректності у спілкуванні, а також правила академічної доброчесності.

Здобувач вищої освіти вміє:

- ефективно працювати з інформацією, зокрема з фахової літератури та електронних баз,
- критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- спілкуватися засобами англійської та німецької мов, а також застосувати ці знання в практичних ситуаціях;
- розв'язувати спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) у сфері морського бізнесу;
- використовувати на практиці особливості мови як знакової системи, її природу, функції, рівні;
- робити письмовий переклад науково-технічної, економічної літератури / документів з іноземних мов рідною мовою або з рідної мови іноземними мовами;
- застосовувати на практиці новітні досягнення в галузі теорії та практики різних видів перекладу;
- систематично вести записи для удосконалення особистісного професійного рівня;

- управляти комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- застосовувати на практиці наукові та культурні досягнення світової цивілізації;
- дотримуватися правил політкоректності у спілкуванні, а також правил академічної доброчесності.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ) ПРАКТИКИ

1. Настановча конференція, вибір тематики текстів різних функціональних стилів для перекладу. Обсяг складає від 25 до 30 сторінок (1 стор. = 1800 зн. з пробілами), який може змінюватися з огляду на складність текстів. Підбір супутніх хелп-текстів.

2. Переклад текстів. Фонові знання перекладача в сфері морського бізнесу. Лексичні, граматичні та стилістичні прийоми перекладу. Трансформації при виконанні відповідного перекладу.

3. Саморедагування виконаного перекладу. Заміна, вставка, вилучення слів та словосполучень у тексті. Особливості перекладу термінології (морської (інженерної), економічної і правової та ін.). Уніфікація використаної термінології у тексті перекладу.

4. Професійна термінологія, складання словника-глосарія (англо-українського або українсько-англійського) за тематикою перекладених текстів. Здобувач вищої освіти виконує зазначені перекладацькі завдання та надає відповідну звітну документацію, а саме: власний звіт про практику у довільній формі з аналізом власної діяльності (труднощі, шляхи їх подолання, здобуті навички тощо); продукт перекладацької діяльності (перекладацький проект, текст тощо); за можливості вихідний текст (матеріал).

Здобувач вищої освіти презентує результати практики під час усного захисту у групі. Форма захисту звіту – вільна презентація та обговорення. Після закінчення практики керівник заповнює путівку практиканта, яка містить записи про мету та завдання практики, опис практичних навичок, отриманих у процесі практичної діяльності, відповідних завдань і загальну відмітку роботи.

ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

В період **виробничої (перекладацької) практики** без відриву здобувач має відвідувати консультації керівника з практики відповідно до встановленого графіку та виконувати відповідні перекладацькі завдання. Керівництво практикою здобувача вищої освіти здійснює керівник із закладу вищої освіти.

По закінченню практики студент зобов'язаний подати у визначений термін виконані завдання та звіт. Форма звіту – вільна. Технічні вимоги: верхнє і нижнє поля – 20 мм, ліве – 25 мм, праве – 15 мм. Кегель 14 Times New Roman, звичайний, інтервал між рядками – 1.5, абзац – 1.25, вирівнювання – по ширині.

Загальними вимогами до викладення матеріалу звіту про проходження перекладацької практики є чіткість побудови, логічна послідовність, конкретність у викладенні труднощів та результатів роботи, обґрунтування рекомендацій.

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання виробничої (перекладацької) практики: вичерпність і правильність виконання завдань практики, якість оформлення звітної документації, переконливість відповідей здобувача під час захисту.

Критерії оцінювання результатів практики здобувачів:

- ступінь виконання здобувачем завдань виробничої (перекладацької) практики;
- якість знань, виявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- рівень сформованості умінь та навичок практичної роботи здобувача як перекладача.

Розподіл балів за видами діяльності здобувачів під час виробничої (перекладацької) практики

№	Види завдань	Розподіл балів	Хто оцінює
1.	<i>Письмовий переклад</i>		
	а) робота над перекладом текстів;	Максимальна кількість 50	Керівник практики
	б) складання тематичного глосарію перекладених матеріалів.	Максимальна кількість 30	Керівник практики
2.	<i>Оформлення звітної документації та захист результатів практики</i>		
	а) звітні матеріали практики;	Максимальна кількість 10	Керівник практики
	б) усний захист результатів практики.	Максимальна кількість 10	Керівник практики
ВСЬОГО		100	

Критерії оцінювання результатів виробничої (перекладацької) практики

Вид роботи	Бали	Критерії
<i>І. Письмовий переклад</i>		
1.1 Робота над перекладом текстів	0 балів	Здобувач не володіє практичними навичками, виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача. Відсутні сформовані уміння та навички перекладу. Здобувач не виявляє та не розпізнає різнорівневі помилки та огріхи в оригінальному тексті та тексті перекладу, не корегує їх.
	1-10 балів	Порушена логічна, тематична та структурна цілісність тексту перекладу, правила побудови речень. Переклад стилістично неопрацьований. Зроблено численні суттєві орфографічні, граматичні, лексичні помилки, які змінюють зміст оригіналу. Здобувач не володіє варіативністю лексичних одиниць. Стиль тексту повністю не відповідає типу отриманого письмового завдання. Відсутні сформовані уміння та навички перекладу.
	11-20 балів	Відібрану інформацію недостатньо узагальнено, бракує логіки, порушене тема-рема-тичне членування. Недостатнє вміння чітко висловити основну ідею тексту. Обмежене знання заданої теми. Відсутність логічного зв'язку між параграфами. Невміння чітко

		виділити і сформулювати основну ідею завдання. Некоректне використання засобів зв'язку між реченнями і параграфами. Значна кількість помилок (5 – 7), які порушують розуміння висловлювань. Обмежений вибір лексики. Невірне використання ідіоматичних одиниць. Перевага простих граматичних структур. Деякі помилки у синтаксичній будові речень. Порушення стилістичної відповідності тексту в результаті обмеженого використання відповідних мовних і стилістичних засобів. Наявні відступи від стилістичних особливостей оригінального тексту, повтори. Зроблено 7-10 орфографічних та 7-10 граматичних або лексичних помилок.
	21-30 балів	Припускаються незначні відхилення від стилістичних особливостей тексту та 4-6 орфографічних, 4-6 граматичних або лексичних помилок, деякі помилки у складних граматичних структурах (узгодженість граматичного часу, порядок слів), які не порушують значення речень в цілому.
	31-40 балів	Інформацію викладено в цілому грамотно, зрозуміло і об'єктивно, але з незначними помилками змістовного характеру. Використання одиниць лексичного мінімуму, але недостатня варіативність у виборі синонімів, антонімів, ідіоматичних одиниць. Використання не тільки простих речень, але і складних синтаксичних конструкцій. Мовно-стилістична презентація тексту в цілому відповідає цілям завдання, але використання деяких лексичних одиниць не відповідає стилю даного тексту.
	41-50 балів	Інформацію викладено стисло, грамотно, зрозуміло та об'єктивно, без повторів та вживання слів і зворотів, які не несуть змістовного навантаження. Інформативно і змістовно текст повністю відповідає меті і темі поставленого завдання. Широка варіативність у виборі лексичних та складних синтаксичних структур. Достатнє використання лексичного мінімуму. Коректна узгодженість між окремими елементами у структурі речень. Вільне володіння ідіоматикою, синонімією, антонімією. Повна стилістична відповідність мовних засобів типу заданого тексту. Досягнення прагматичної мети тексту. Вірне відтворення стилістичних та індивідуальних авторських особливостей першотексту. Здобувач самостійно виявляє та розпізнає різнорівневі помилки та огріхи в оригінальному тексті та тексті перекладу, корегує їх та презентує текст перекладу відповідно до вимог стандартів. Припускається 2-3 орфографічних, 2-3 граматичних та 2-3 несуттєвих лексико-стилістичних помилок.
1.2 Складання тематичного глосарію перекладених матеріалів	0-10 балів	Глосарій перекладених матеріалів складено некоректно, без зазначення слів і виразів, які найчастіше використовуються в конкретній галузі перекладацької діяльності. Простежуються численні огріхи в оформленні глосарія. Тлумачення багатьох визначень не відповідає загальноприйнятому розумінню певних перекладацьких термінів.
	11-20 балів	Глосарій перекладених матеріалів у цілому складено грамотно із зазначенням слів і виразів, які найчастіше використовуються в конкретній галузі перекладацької діяльності. Простежуються незначні огріхи в оформленні глосарія. Тлумачення деяких визначень не відповідає загальноприйнятому розумінню певних перекладацьких термінів.

	21-30 балів	Глосарій перекладних матеріалів складено грамотно, згідно з відповідними вимогами та стандартами із зазначенням слів і виразів, які найчастіше використовуються в конкретній галузі перекладацької діяльності. Зміст визначень відповідає загальноприйнятому розумінню певних перекладацьких термінів.
<i>II. Оформлення звітної документації та захист результатів практики</i>		
2.1 Звітні матеріали практики	0 балів	Звіт здобувача-практиканта відсутній або подано після встановленого строку.
	1-5 балів	Звіт здобувача-практиканта в цілому оформлено задовільно, але не містить детальної інформації щодо перекладацької практики.
	6-10 балів	Звіт здобувача-практиканта оформлено в логічній послідовності з детальним описом типу перекладу, перекладацьких прийомів, здобутих вмінь й навичок, використаних словників і довідкової літератури, труднощі, які виникали під час практики.
2.2 Усний захист результатів практики	0 балів	Усний захист не відображає зміст роботи здобувача під час виробничої (перекладацької) практики, критичний аналіз підсумків особистої практики не репрезентовано.
	1-5 балів	Усний захист відображає зміст роботи здобувача під час виробничої (перекладацької) практики, здобувач презентує критичний аналіз підсумків особистої практики, однак деякі перекладацькі явища викликають у здобувача труднощі розуміння й описання.
	6-10 балів	Усний захист відображає зміст роботи здобувача під час виробничої (перекладацької) практики, містить критичний аналіз підсумків особистої практики.

До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали програму практики, представили відповідну звітну документацію та одержали позитивну оцінку керівника.

Захист підсумків виробничої (перекладацької) практики магістрантів здійснюється під час проведення заліку у призначений керівником практики термін, у присутності комісії, що призначена завідувачем кафедри. Захист звіту з практики здійснюється усно. Під час захисту практики, крім офіційного звіту, магістранти розповідають про свій досвід, який вони набули у процесі проходження практики, особисті міркування та побажання.

Результати захисту звітної документації заносяться в залікову відомість.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Кодекс академічної доброчесності Одеського національного морського університету. URL: https://onmu.org.ua/images/applic/pdf/Code_Academic_Integrity_1_2021.pdf
2. КорУМ. Корпус української мови. URL: <http://www.mova.info/corpus.aspx?l1=209>
3. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному морському університеті. URL: https://onmu.org.ua/images/applic/pdf/Polog_organization_educational_process_23.pdf
4. Положення про практику Одеського національного морського університету. URL: https://onmu.org.ua/images/applic/pdf/Practice%20regulations_2021.pdf
5. Наскрізна програма практики.

Допоміжна література

1. Adams K. Translating English Language Contracts. Milton Keynes: ITI Bulletin, 2004.
2. Gillian D, Rice S. Professional English in Use: Law. Cambridge University, 2007. 128 p.
3. Krois-Lindner E. International Legal English. Cambridge University, 2011. 336 p.
4. Moore. H. Great Business English: Phrases, Verbs and Vocabulary for speaking Fluent English. Diversity Publishing, 2013. 108 p.

Інформаційні ресурси

Загальна тематика

1. BNC: British National Corpus. URL: <http://www.bl.uk>.
2. Business English online. Resource site. URL: <http://www.businessenglishresources.com> English online. Resource site. URL: <http://abc-english-grammar.com/>
3. Business Spotlight. URL: <http://www.business-spotlight.com.ua>
4. Cambridge Dictionary Online. URL: <http://dictionary.cambridge.org/>.
5. Context Reverso. URL: <https://context.reverso.net>
6. GetPedia. Resource site. URL: <http://www.GetPedia.com>
7. Learn English and British council. Resource site. URL: <https://learnenglish.britishcouncil.org/>
8. News in Levels is an application to improve your English naturally and fast. URL: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.newsinlevels&hl=uk&gl=US>
9. Online Etymology Dictionary. URL: <http://www.etymonline.com/index.php?term=nature>

Специфічна галузева тематика

Public maritime institutional corpus

A. Conventions relating to maritime safety/security and ship/port interface

1. International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), 1974 Protocol of 1978 and the Protocol of 1988 and the Amendments to the Annex (1995).
2. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW), 1978
3. Convention on the International Regulations for Preventing Collisions at Sea (COLREG), 1972
4. International Convention on Tonnage Measurement of Ships (TONNAGE), 1969
5. Convention on Facilitation of International Maritime Traffic (FAL), 1965
6. International Convention on Load Lines (LL), 1966
7. International Convention on Maritime Search and Rescue (SAR), 1979
8. International Convention for Safe Containers (CSC), 1972
9. Special Trade Passenger Ships Agreement (STP), 1971 and Protocol on Space Requirements for Special Trade Passenger Ships, 1973
10. International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Fishing Vessel Personnel (STCW-F), 1995
11. Convention on the International Maritime Satellite Organization (IMSO C), 1976
12. Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation (SUA), 1988
13. Protocol for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Fixed Platforms located on the Continental Shelf, 2005. The Torremolinos International Convention for the Safety of Fishing Vessels (SFV), 1993

B. Conventions relating to prevention of marine pollution

1. International Convention Relating to Intervention on the High Seas in Cases of Oil Pollution Casualties (INTERVENTION), 1969
2. Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and Other Matter (LC), 1972
3. International Convention on Oil Pollution Preparedness, Response and Co-operation (OPRC), 1990
4. Protocol on Preparedness, Response and Co-operation to pollution Incidents by Hazardous and Noxious Substances, 2000 (OPRC-HNS Protocol) 76 Wenyu Lu· Sung-Min Lee· Se-Eun Jhang
5. International Convention on the Control of Harmful Anti-fouling Systems on Ships (AFS), 2001
6. International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto and by the Protocol of 1997 (MARPOL)
7. International Convention for the Control and Management of Ships' Ballast Water and Sediments (BWM), 2004
8. The Hong Kong International Convention for the Safe and Environmentally Sound Recycling of Ships, 2009

Private maritime institutional corpus

Conventions covering liability and compensation

1. International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage (CLC), 1969
2. 1992 Protocol to the International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation or Oil Pollution Damage (FUND 1992)
3. Convention relating to Civil Liability in the Field of Maritime Carriage of Nuclear Material (NUCLEAR), 1971
4. Athens Convention relating to the Carriage of Passengers and their Luggage by Sea (PAL), 1974
5. Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims (LLMC), 1976
6. International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of Hazardous and Noxious Substances by Sea (HNS), 1996
7. International Convention on Civil Liability for Bunker Oil Pollution Damage, 2001
8. International Convention on Salvage (SALVAGE), 1989

9.Nairobi International Convention on the Removal of Wrecks, 2007

